

SKAGENS
KUNSTMUSEER
ART MUSEUMS
OF SKAGEN

Årsberetning 2022

Skagens Museum
Anchers Hus
Drachmanns Hus

6	Direktørens forord
9	Ledelse
13	Året med den største internationale satsning
25	Et år med ordener
28	Verden rundt
31	Aftenakademiet 2.0
40	Ancher – I livet og kunsten
44	Unge kunstnere fortolker skagensmalernes historie
48	Drachmannlegatet
50	Artikel: Jesper Wung Sung
52	Forskning: Ny viden om skagensmalerne
54	Jagten på Marie Krøyers kunst
58	Nyerhvervelser og gaver
62	Et aktivt år i konserveringsværkstedet
69	Kunstformidlingen – et år med nye interessefelter
70	Anchers Hus
72	Jagten på den rette røde
74	Drachmanns Hus
78	Tilskudsgivere og støtte
79	Erhvervsklubben
80	Museumsbutikken
84	Økonomi
90	Organisation

Direktørens forord

Flere fællesskaber. Det er overskriften på Skagens Kunstmuseers nye strategi og på mange måder også overskriften på vores arbejde i det forgangne år. 2022 står for mig tilbage som et år, hvor vi udviklede museet og kunstnerhjemmene som platforme for både værdifulde møder og vigtige debatter.

Flere fællesskaber

I årets spæde begyndelse, den 1. februar, genåbnede vi Skagens Kunstmuseer efter to år med pandemi og lange nedlukningsperioder. Det var fantastisk igen at fylde salene med gæster og ikke mindst at kalde hjemsendte og hjemmearbejdende medarbejdere tilbage på matriklerne. Vi kom helt generelt godt igennem pandemiens mange forskelligartede udfordringer, men det sled også på os. Opgaver blev flyttet og varetaget af andre end de sædvanlige, nogle arbejdede meget mens andre måtte være helt koblet af. Det var svært. Heldigvis arbejdede vi os igennem det og langsomt, men sikkert, rystede vi pandemien af os.

Ambitionen med vores nye strategi er at gøre skagensmalernes kunst- og livsforståelse til et omdrejningspunkt for et bæredygtigt og diversitetsfællesskab. Vi bevarer kunst- og kulturarven fra en gruppe visionære kunstnere, som lod sig danne og uddanne helt for derefter at rejse ud, bryde konventioner, og finde deres egne veje – veje, som førte dem til Skagen, ind i Brøndums spisesal og ind i det stærke fællesskab, som skabte grundlaget for Skagens Kunstmuseer.

Når vi siger fællesskaber, favner det bredt. Det er alle vores gæsters delte interesse for skagensmalerne. Det er de mange private samlere af kunstnernes værker, som vi ønsker at kortlægge og samle i et Collectors Community. Det er vores klubber, hvor engagerede private og virksomheder knyttes tættere til os. Og det er alle dem, der kommer til vores arrangementer og bidrager med nysgerrige øjne, ører og gode spørgsmål. Det er igennem fællesskaberne, som vi oplever gennem både fysiske møder og på vores digitale platforme, at vi sikrer kunsten og kulturarvens overlevelse og kontinuerlige relevans.

Strategien rummer tre særlige indsatsområder, som vi vil udvikle over de næste år: Børn og unge, som skal udgøre en betydelig og større del af vores fællesskab; Bygninger og haver, som skal

danne rammerne om flere lokale fællesskaber; og ikke mindst Internationalisering, for vi ønsker at etablere endnu flere stærke og internationale samarbejder på samme måde som kunstnerkolonien selv gjorde det.

Den største internationale satsning

2022 indeholdt Skagens Kunstmuseers største internationale satsning nogensinde: den afsluttende udstilling i det treårige samarbejde om P.S. Krøyer mellem Musée Marmottan Monet og Skagens Kunstmuseer.

Der blev drysset masser af stjerner og hjerter ud over udstillingen, vi fik lov at låne Claude Monets hovedværk *Impression. Soleil levant* som det hidtil eneste danske museum, gæsterne var begejstrede, der hang et gigantisk banner på den franske ambassades facade på Kgs. Nytorv i København og til det internationale symposium, Skagens Kunstmuseer afholdt i juni måned, deltog både en prinsesse, en kulturminister, en borgmester, private fonde og en flok danske og franske museumsdirektører. Vi har haft besøg fra Cernay-la-ville: Dimitri Dutat, direktør for L'Association de Peintres en Vallée de Chevreuse (Kunstforeningen i Chevreuse-dalen), som er en stor beundrer af Krøyer og som forsker i Krøyers ophold i Cernay-la-ville. Desuden har hans kunstforening og det lokale byråd fået anlagt en skovsti med Krøyers navn. Han kom til Skagen for at se udstillingen. Der afslørede sig, med andre ord, adskillige fællesskaber centreret omkring P.S. Krøyer for os.

Projektet var en investering i fremtiden. Den opmærksomhed og anerkendelse, vi modtog fra nær og fjern, har en uvurderlig værdi og vi tror, at det kan være med til at åbne nye døre til spændende projekter på kort og lang sigt. Og så har det været lærerigt for os at løfte et så omfattende projekt – både i forhold til de mange store indlån,

men også i forhold til at trykteste vores projektorganisering. Vi glæder os til at gribe fat i de mange muligheder, som vi kan se, at projektet har åbnet for.

Den nye retning

Debatterne trak vi også ind på vores matrikler på en ny måde i 2022. Vi satte gang i arrangementsrækken Aftenakademiet 2.0, hvor vi igennem en række oplevelsesaftener diskuterede vigtige tendenser i tiden og trak tråde tilbage til kunstnerkolonien. Vi diskuterede bl.a. Skagens udvikling, værdien af lokale råvarer og køkkenhaven ved Anchers Hus og atelierernes rolle i kunsten og i Skagen. Her deltog både lokalpolitikere, digtere, fastboende, turister, livsstilsekspertter og museets medarbejdere og aftenerne bar præg af deltagernes holdninger og lyst til at udveksle dem. Samtidig tog vi meget aktiv del i debatten om den ulige fordeling af statsstøtte til statsanerkendte

danske museer. Formand og næstformand fra hhv. museets bestyrelse og kultur- og fritidsudvalget skrev et åbent brev til daværende kulturminister Ane Halsbo-Jørgensen (S) og jeg udtalte mig året igennem til en række danske dagblade. For en stabil økonomi betyder alt for vores muligheder for at bevare, udvikle og engagere både vores samling, vores medarbejdere og vores gæster – lokale såvel som turister.

Ved denne publikations udgivelse, primo 2023, har nuværende kulturminister Jakob Engel-Schmidt (M) varslet en ny museumsreform, som bl.a. skal skabe transparens i uddelingen af statsstøtten. Det er opløftende og engagerende. Vi ser frem til et 2023, hvor vores nye, fællesskabsorienterede strategi for alvor skal implementeres og indarbejdes, og hvor en ny museumsreform forhåbentlig bliver vedtaget til glæde for de fleste.

Ledelse

Museets bestyrelse

Bjarne Kvist, formand
 Udpeget af Frederikshavns Byråd

Flemming Vogdrup, næstformand
 Udpeget af Skagens Kunstmuseers bestyrelse

Anette Schou
 Udpeget af Frederikshavns Byråd

Hans Nielsen, lokalhistoriker og bibliotekar
 Udpeget af Skagens Kunstmuseers bestyrelse

Henrik Halkier, dekan, Aalborg Universitet
 Udpeget af Aalborg Universitet

Kurt Kirkedal Jensen, byrådsmedlem, Frederikshavns Byråd
 Udpeget af Frederikshavns Byråd

Peter Nørgaard Larsen, overinspektør og seniorforsker
 Statens Museum for Kunst
 Udpeget af Statens Museum for Kunst

Rikke Ruhe, museumsinspektør, Nationalmuseet
 Udpeget af Nationalmuseet

Direktion og afdelingsledelse

Lisette Vind Ebbesen
 Direktør

Anne Walther
 Kommunikationschef

Charlotte Marie Steffen Linvald
 Kunstfaglig chef

Gorm Gregersen
 Teknisk chef

Lars Zachø Rath
 Økonomi- og administrationschef

Niels Ove Kildahl
 Programchef

2
Mødet i
Luzern

4
Kunstnerkolonier
og landskabsmaleri

Denne udstilling handler om den kunstnerkoloni, der blev grundlagt i Luzern i Schweiz i slutningen af 1800-tallet. Her mødte danske og tyske kunstnere hinanden og udviklede en særlig kunstnerisk stil. Udstillingen viser både portrætter og landskabsmalerier, der er påvirket af den koloniale atmosfære. Teksten beskriver de kunstneres liv og arbejde i Luzern, og hvordan de påvirkede hinanden og deres kunst. Der er også nævnt nogle af de mest kendte kunstnere, der var medlem af kolonien, som for eksempel Carl Blum og Carl Blum.

sme

1874, men Claude
 til denne viny og. Jørgen
 gese. Værket blev
 1874 og blev oven til

af skulpturhistorie, fordi
 den typiske skulptur er som
 et dog.

1870'erne var en langsom
 overgang fra en gammel
 begyndelse af yngre skulptur
 tradition, dog således at

1874, og
 at det var den sidste
 generation, som blev
 uddannet i 1874 og blev

kommer i betragtning af
 at det var en generation

med et nyt og, in the
 end. In the early 1870s
 traditionalism in art was
 still, such as realism and

Meste

I november 1872 malte Cl
 fra sin værelse på Hotel de
 i Le Havre set fra syd og
 havneområdet, skitserne
 gennemførte, det har
 Panschnogense er faktisk
 skulptur historien, og det
 ligner alle de andre så meget
 som i Le Havre, men i
 maleriets Monet er fundet
 om det maleri.

Waterpiece

In November 1872, Claude
 from his room at the Hotel
 across the harbor in Le H
 when the mist is overlaid
 with a last freedom and a
 momentary impression.

The brushstrokes are not
 longer connected, often a
 would be given a title and
 now, would have been the
 With the title Impression,
 impression because the

Året med den største internationale satsning

Krøyer til Paris og Paris til Skagen var Skagens Kunstmuseers hidtil mest ambitiøse internationale projekt. Efter en tre-årig dansk-fransk forskningsindsats, et samarbejde med Musée Marmottan Monet, en udstilling med P.S. Krøyer i Paris og to udstillingskataloger sættes der i 2022 punktum for projektet med udstillingen *Krøyer og Paris – franske forbindelser og nordiske toner*.

13.05.2022-18.09.2022

Claude Monets hovedværk i Skagen

En ganske særlig gæst holdt halvanden måneders sommerferie i Skagen i 2022: *Impression, soleil levant* fra 1872 prydede Skagens Museum hen over sommeren. Den franske impressionist Claude Monets hovedværk, som kun ganske sjældent udlånes fra Musée Marmottan Monet i Paris, hang for første gang nogensinde i en dansk museumssal.

Lånet var en del af det strategiske samarbejde mellem Musée Marmottan Monet og Skagens Kunstmuseer, som kulminerede i udstillingen *Krøyer og Paris – franske forbindelser og nordiske toner*.

En slags "udstillingens rock star", kaldte kultur- og presseråd ved den danske ambassade i Paris, Klaus Ib Jørgensen, det. "Jeg må sige, at det var dybt bevægende for mig at se et billede, som er en af jordklodens mest berømte billeder, hænge her i Skagen. Og for mig er det på en måde også et punktum. Jeg har været som en flue på væggen i de tre år, hvor de her kunstinstitutioner fra Frankrig og Danmark har samarbejdet. Og det har været et virkelig dybt samarbejde og meget seriøs forskning," sagde kulturråden om det tre-årige forskningsbaserede samarbejde mellem Musée Marmottan Monet i Paris og Skagens Kunstmuseer.

"Impression er et kunsthistorisk fyrtårn og et af de absolutte højdepunkter i både sin egen periode og i kunsthistorien. Værket har også opmærksomhed i den brede befolkning, så at kunne vise og tale om kunsthistorie med udgangspunkt i Impression gør, at man kommer bredere ud – og det glæder jo en kunsthistoriker langt ind i hjertet. På et personligt plan var det en arbejdsmæssig kraftpræstation der gjorde, at det blev muligt for os at låne det – der blev simpelthen opbygget en tillid og en faglig respekt mellem fagfolk i løbet af projektperioden, for har man ikke den, får man ikke lov at låne det." – Mette Harbo Lehmann

←
 Der hang det, indrammet
 af lyserødt.
Impression, soleil levant fra
 1872 af Claude Monet.

Udstillingsåbning

Udstillingen åbnede den 13. maj 2022 ved Hendes Majestæt Dronningen, projektets protektor.

Hendes kongelige højhed modtog først en omvisning i udstillingen ved museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen og kunsthistoriker Mette Harbo Lehmann. Efter omvisningen begyndte den egentlige fernisering. Den indledtes af taler fra Bjarne Kvist, formand for Skagens Kunstmuseers bestyrelse, Erik Desmazières, museumsdirektør på Musée Marmottan Monet, og Lisette Vind Ebbesen.

Museumsdirektørerne overlod så talerstolen til Hendes Majestæt Dronningen, som talte på både engelsk og fransk, og blandt andet sagde: "Jeg er dybt imponeret og meget bevæget af udstillingen. Det var en stor fornøjelse at se disse billeder med egne øjne i Danmark. Nogle af os har måske set dem på museet i Paris, og ellers har vi set dem i bøger. Men nu er de her. I virkeligheden. Og det er en stor fornøjelse at se udstillingen realiseret."

Udstillingen

Krøyer i Paris – franske forbindelser og nordiske toner bestod af P.S. Krøyers mesterværker i dialog med de malerier, han oplevede og lod sig inspireres af under sine rejser i Frankrig. Værker fra Skagens Kunstmuseers egen samling, 45 franske indlån og 13 værker fra danske museer bredte sig ud over udstillingsarkitekt Stine Frieses moderne, lyserøde udstillingsarkitektur.

"Mit arbejde går ud på at udvikle en æstetisk ramme til værkerne. Jeg kigger på værkerne og på, hvordan Paris var i sidste halvdel af 1800-tallet, hvor værkerne i den her udstilling stammer fra. Hvordan var gadelivet og hvordan var der på kunstsalonerne," fortæller Friese om inspirationen til udstillingens scenografi og den såkaldte salonophængning, hvor værkerne hænger tæt samlet på væggen.

"I den her udstilling er der jo ikke tale om én kunstners stil og univers. Her er jo alle mulige slags billeder, fordi der er værker af mange forskellige kunstnere. Der er både impressionistiske værker i sarte pastelfarver med karakteristiske impressionistiske penselstrøg, og der er naturalistiske bondeskildringer i støvede almuefarver, og de religiøse motiver som har mere stærke farver og præcise penselstrøg. Der er mange forskellige udtryk, og min opgave er at samle alle de forskellige værker, så de sammen med scenografien udgør et helstøbt udstillingsrum."

Udstillingens besøgende kunne vandre rundt på bløde løbere og tage 1800-talskunst ind, mens de slængede sig i lyserøde og pink Hay-sofaer.

Symposium

I dagene den 22.-24. juni afholdt Skagens Kunstmuseer, i samarbejde med Musée Marmottan Monet og den danske ambassade i Paris, et internationalt symposium med fokus på internationale samarbejder omkring kunst og kultur. Det var et fagligt seminar med deltagelse af både danske og udenlandske – primært franske – fagligheder. Prinsesse Marie deltog i regi af sin særlige tilknytning som særlig kulturrepræsentant i kulturafdelingen på ambassaden og kulturministeren, borgmesteren og kommunens kommunaldirektør deltog også i en del af programmet. Der var desuden oplæg ved blandt andre Mikkel Bogh, direktør på Statens Museum for Kunst, Christine Buhl Andersen, forkvinde i Ny Carlsbergfondet og Bénédicte Garnier fra Rodin Museet.

←
Hendes Majestæt Dronningen
åbner *Krøyer og Paris* – på
dansk, fransk og engelsk.

5

Krøyers idol

Impressionisme

tegnelsen 'impressionisme' optræder i... Claude
 onet skaber allerede det værk, der...
 pløggang, på fransk *Impression*, sole...
 presenteret på den første impress...
 gruppen.

ansk impressionisme bliver...
 overlapper hinanden i tid...
 impressionismen, men her...
 skagensmalere maler over...
 onismen ekstrem på må...
 interesse for stilen, og fle...
 ge elementer af gruppe...
 live impressionister af

Impressionism

he term 'impress...
 wo years had alrea...
 e new style its nar...
 he work was press...
 s name to the grou...
 nch impression...
 overlap in time. The...
 impressionism, b...
 he Skagen painte...
 870s, impression...
 ve trace a dawning...
 ncorporating vario...
 motifs, but this did

Mester

I november 1872 malet Claude Monet...
 fra sit værelse på Hôtel de l'Amisauté...
 i Le Havre set fra sydøst en stille efter...
 havnebassinet, skotens og master. I...
 penselfarvning, idet han vil indfange...
 Fenselstregene et hastigt nedfaldende. V...
 sluppet hinanden, og flere steder ses de so...
 ligvis ville et værk få titel efter stedet, hvor...
 havnen i Le Havre, men stedet er ugenkend...
 markerer Monet et brud med denne praksis...
 erme for maleriet.

Masterpiece

In November 1872, Claude Monet painted his most famous...
 from his room at the Hôtel de l'Amisauté in Le Havre...
 across the harbor in Le Havre...
 when the mist is evanescent...
 with a rare freedom...
 momentary imp...
 The brushst...
 longer com...
 would be g...
 case, occas...
 With the...
 impress...

En ganske særlig omvisning. Fra venstre Prinsesse Marie, Marianne Mathieu fra Musée Marmottan Monet og Lisette Vind Ebbesen fra Skagens Kunstmuseer.

Et år med ordener

I 2022 modtog direktør Lisette Vind Ebbesen to fornemme ordener for sit museale arbejde og Skagens Kunstmuseer fik således både et Ridderkors og den franske Le grade de Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres i huset.

I foråret 2022 blev Lisette Vind Ebbesen, direktør for Skagens Kunstmuseer, dekoreret med et Ridderkors. Ridderkorset tildeles danskere, som har arbejdet på særlig og synlig vis i Danmarks tjeneste. "Jeg er meget glad og stolt," sagde Ebbesen om ordenen. "Der følger jo ikke en begrundelse med, når man modtager et Ridderkors, men jeg tænker at det viser, at der bliver lagt mærke til det, vi laver på Skagens Kunstmuseer. Hver dag handler for os om at udbrede den særlige kunstsamling og kulturarv, som skagensmalerne efterlod os, og som trækker danske tråde rundt i hele verden. En orden som denne giver et stort rygstød til det."

"Det er en ære at modtage en orden, der retter sig mod arbejdet med kunsten, men det er også specielt at modtage en fransk orden, fordi der var så mange forbindelser mellem skagensmalerne og Frankrig og fordi vi netop har afsluttet et stort samarbejde med Musée Marmottan Monet i Paris," sagde Ebbesen.

Få måneder efter modtog Ebbesen Le grade de Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres, en fransk orden som tildeles aktører, der udmærker sig i deres arbejde med kunst. Ordenen blev uddelt på den franske ambassade i København af den franske ambassadør Christophe Parisot. "Det er takket været dig, at franskmændene har opdaget Skagen og dens malere, og det er takket været dig, at danskerne har opdaget skagensmalernes franske inspirationskilder," sagde Parisot om tildelingen.

←
Christophe Parisot
overrækker Lisette Vind
Ebbesen Le grade de
Chevalier de l'Ordre des
Artes et des Lettres.

1875
FLUXEN
 Olie på lærred, 100 x 150 cm
 Skagen Museum, Skagen

1875
FLUXEN
 Olie på lærred, 100 x 150 cm
 Skagen Museum, Skagen

1875
FLUXEN
 Olie på lærred, 100 x 150 cm
 Skagen Museum, Skagen

**Impression,
 soleil levant**

Impression, Sunrise

Verden rundt

Skagens Kunstmuseers malerisamling er lige så berejst som kunstnerkolonien selv var. Her ses et udpluk af alle de destinationer værkerne har besøgt i 2022.

ARKEN - Museum for Moderne Kunst

Kvinder i opbrud
5. februar - 14. august 2022

Marie Krøyer, Selvportræt, august 1889, SKM1771

Museum Kunst der Westküste

Anna Ancher
6. marts - 19. juni 2022
Værker (Alle lavet af Anna Ancher):

Selvportræt, ca. 1878/79
Blind kone, 1882, SKM427
Både ved Sønderstrand, måneskin, 1878/88, HAF1019
Ung mor med sit barn, 1887, SKM1870
Ung mor med sit barn. Studie, 1882/92, HAF3200
Skagenskone siddende foran skrædder Uggerholts hus, 1888/92, SKM1223
Solskin i den blå stue, 1891, SKM222
En begravelse, (1888/91), SKM279
Interiør med stol og plante, 1885/90, SKM1202
John Brøndum spiller harmonika i den røde stue, 1885/90, SKM1205
Helga Ancher og Ane Møller, senere Torup, på havebænken, ca. 1889, HAF2002
Ung pige under gudstjenesten i Skagen kirke, 1890'erne, SKM1222
Lys på væggen i den blå stue, ca. 1890/91, HAF3069
Portræt af Ane Hedvig Brøndum, ca. 1893, HAF37
Stuen med de blå gardiner, (1892), SKM225
En vaccination. Farvestudie, (1898/99), SKM1206
En vaccination. Skitse, (1898/99), SKM1224
Ung mor med sit barn. Detaljestudie, 1890/94, HAF3010
Altergang i Skagen Kirke, 1899, SKM1073
Hedelandskab. Solnedgang, u.å., HAF2285
Studie af en klit. Forarbejde til Et missionsmøde, 1901, HAF1012
Indgangen til vor have, 1903, SKM63
Sorg, 1902, SKM1468
Siddende mænd. Figurstudie til "Et missionsmøde", 1903, SKM1610
Et missionsmøde. Figurstudie, 1903, SKM1147
Et missionsmøde, 1903, SKM302
Legende børn på Skagen strand, ca. 1905, SKM1604
Før kongebesøget. Detaljestudie, ca. 1909, HAF3263
En lille pige bliver i sin pynt fremstillet for fru Brøndum, 1908, SKM401
Før kongebesøget, 1909, SKM407
To småpiger får undervisning i syning, Ca. 1910, SKM868
Ane Brøndum i den røde stue, 1910, SKM1993
Fru Brøndum i den røde stue, ca. 1910, HAF2013
I middagsstunden. Studie, u.å., HAF3102
Østerbyvej, u.å., HAF2273

Et forelsket par ved aften på Østerbyvej, ca. 1915, HAF3104
Lille pige på vejen, Østerby, ca. 1915, HAF2015
Interiør i Skagens Kirke, u.å., HAF3166
Aftensol i kunstnerens atelier på Markvej, efter 1913, HAF5078
Ved graven, 1913, SKM1342
Før koncerten, 1913, SKM1148
Det gamle vindue, 1914, SKM1693
Daphnesvej, ca. 1915, SKM1165
Østerbyvej, ca. 1915, SKM1269
Ane Brøndum i den blå stue, 1913, SKM1097
En pige i haven ved sommertid. Skagen, 1914, SKM1922
Interiør. Brøndums anneks, (1916/1), SKM1210
Tre gamle syersker, 1920, SKM734
Hedelandskab, u.å., HAF3154
Landskab, u.å., HAF3080
Blomster i en have, u.å., HAF2255
Gule iris, u.å., SKM1951
Studie af en sypige i blåt, u.å., SKM1958
Klitter, u.å., HAF3153
En kornmark, u.å., HAF3152
Hedelandskab, u.å., HAF3079
Strand og hav med brænding, u.å., HAF3081
Kvinde arbejder i en stue med solstrejf på væggen, u.å., HAF3202
Dødsfald, u.å., HAF2237
Heden ved solnedgang, u.å., HAF3050
Syende pige i interiør, u.å., HAF3277
Studie af en pige i blåt, u.å., HAF3282
Studie af en sypige i blåt, u.å., HAF206
Sollys på en væg, u.å., HAF3203
Solstrejf på en væg. Pelargonier, u.å., HAF3151
Et missionsmøde. Klitlandskab, u.å., HAF5236
Blå solnedgang, u.å., HAF5246

Musée Marmottan Monet

Face au soleil: un astre dans les arts
15. september 2022- 29. januar 2023 | 5. februar - 14. august 2022

Laurits Tuxen, Solnedgang ved Højen, 1909, SKM1427
Anna Ancher, Blå solnedgang, u.å., HAF5246

National Museum in Warsaw

Solstice. Masterpieces of Nordic Painting 1880-1910
18. november 2022 - 5. marts 2023

Marie Krøyer, Interiør med syende pige, u.å., SKM1369
Oscar Björck, Båden sættes i søen. Skagen 1884, SKM1650
Michael Ancher, Børn og unge piger plukker blomster på en mark nord for Skagen, 1887, SKM1016
Michael Ancher, P.S. Krøyer malende på Sønderstrand, 1907, HAF147
Viggo johansen, Køkkeninteriør, 1884, SKM1050
P.S. Krøyer, Fiskere trækker vod på Skagen Sønderstrand, 1882, SKM1595

Kunsthalle Bremen

Sunset: A Celebration of the Sinking Sun
26. november 2022 - 2. april 2023

Anna Ancher, Sorg, 1902, SKM1468
Holger Drachmann, Solnedgang en januar dag i Skagen, 1907, SKM1982

”Aftenakademiet drikker Dus med literært Bi- og Aftræde. Du! Du! Almindelig jubel. Fyrværkeri. Vi er ved stegen.

Anna Ancker, Bjørk, Krogh, Krøyer, Lundh, Peters, Eiler Petersen, Carl Locher, Krouthen, Doctor Larsen, Degn Brøndum.”

Telegram fra P. S. Krøyer til Henrik Pontoppidan, 1883

Aftenakademiet 2.0

I 2022 genrejste Skagens Kunstmuseer Aftenakademiet – og kaldte det Aftenakademiet 2.0. Gennem en række oplevelsesaftener skabtes et rum for viden, møder og diskussion centreret omkring alt det gode, spændende og vigtige i verden. Et rum, som også var livligt udenfor højsæsonen, og hvor folk mødtes med Skagens Kunstmuseer i centrum.

Aftenakademiet er det stof, myter er gjort af. Det blev stiftet af P. S. Krøyer i 1883 og bestod af skagensmalerne, deres kreds af samtidens kunstnere og intellektuelle, samt af og til nogle lokale. Der findes forskellige fortællinger om hvorfor akademiet opstod. En er at Krøyer ville forhindre malerne i at arbejde om aftenen, en anden er at akademiet skulle sørge for at ingen fester eller andre selskabeligheder kolliderede, og en tredje er at Krøyer ville skabe et rum for diskussion, dialog og udveksling af idéer. Uanset hvad der var den egentlige årsag, peger de tre forklaringer på det samme: at Aftenakademiet var et rum for møder og udvekslinger mellem mennesker, der blev bragt sammen af kunsten.

Det oprindelige Aftenakademis karakteristikk går igen i det nutidige Skagens Kunstmuseers vision og mission. Aftenakademiet anno 1883 virkede nemlig – ud over at have været en usædvanlig festlig forsamling – til at have været et sted hvor mennesker mødtes med udgangspunkt i kunsten og kulturen, hvor diskussioner om fortiden, samtiden og fremtiden flød lige så let som det gode til ganen og hvor samarbejder og bekendtskaber opstod.

Dialog, æstetik, værdi og trivsel er de fire centrale værdier i Skagens Kunstmuseers vision og ser man tilbage på Aftenakademiet i 1883, er det oplagt at sætte netop de begreber på kunstnerkredsens udfoldelser. Samtidig er det Skagens Kunstmuseers erklærede mission at give andre mennesker viden og inspiration og at skabe oplevelser med udgangspunkt i skagensmalernes livsværk. Aftenakademiet tilbyder således en stærk historisk ramme for Skagens Kunstmuseers nye arrangementsrække, en ramme som på én gang er forankret i traditionerne og opfordrer til fornyelse.

Derfor genoplivede Skagens Kunstmuseer Aftenakademiet som Aftenakademiet 2.0. Som et sted, hvor nysgerrige mennesker mødes og udvider horisonterne sammen. Der er ikke skarpe grænser for hvad et arrangement kan handle om eller hvilket format det kan have; det var der heller ikke i det oprindelige Aftenakademi. Imidlertid stiller vi et krav til arrangementer i Aftenakademiet 2.0, som karakteriserede det oprindelige Aftenakademi. Der skal være dialog mellem de fremmødte, både gæster og optrædende.

Et arrangement i regi af Aftenakademiet 2.0 kan være et klassisk foredrag, det kan være en koncert, en debat eller en oplevelsesaften. Gæsterne vil kunne møde kunstnere, kunsthistorikere, forfattere, litterater, musikere, forskere, kokke, konservatorer, socialhistorikere, udefrakommende, lokale og ikke mindst hinanden. De vil kunne se interviews, høre foredrag og musik, smage på champagne og lokale råvarer. Aftenakademiet 2.0 er et rum for alle sanser og et sted hvor de samtaler, der udvikler sig i pauserne, er lige så vigtige som den viden, der bliver præsenteret.

Program 2022

→ Skåltaler

19. oktober 2021

Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør, Skagens Kunstmuseer
Magnus Fisker, kunstner

→ Maden i Skagen

11. november 2021

Asmus Gamdrup, madhistoriker, og Mathilde Grue, kok på Blink

→ Hele vejen til Skagen

24. marts 2022

Andreas Spandet Bjerre, museumsinspektør og tilflytter til Skagen,
og Niels Ove Kildal, iværksætter og tilflytter til Skagen

→ Er kreativitet en gave?

14. april 2022

Lene Tanggaard, rektor på Designskolen og psykologiforsker

→ Hvem skaber Skagen?

21. juni 2022

Mai Manaa: Turistchef i Thy Turistforening
Nina Renée Knoblauch Larsen: Projektchef ved Maltfabrikken i Ebeltoft

→ Hvorfor skal P.S. Krøyer fejres?

23. juli 2022

Veronika Kathinka Martzen, digter
Magnus Fisker, kunstner
Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer

→ Er køkkenhaven fortid eller fremtid?

25. august 2022

Signe Wenneberg, haveentusiast
Karin Trbola, gartner ved Skagens Kunstmuseer
Maciek Oleksy, kok og bagermester i Baghaven

→ Er atelieret en del af kunstneren?

15. september 2022

Julie Stavad, kunstner
Erik A. Frandsen, kunstner

→ Kender du overhovedet typen? – om familien Ancher

18. oktober 2022

Anne Glad, livsstilsekspert
Andreas Bjerre, museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer

→ Hvad er et stort fund?

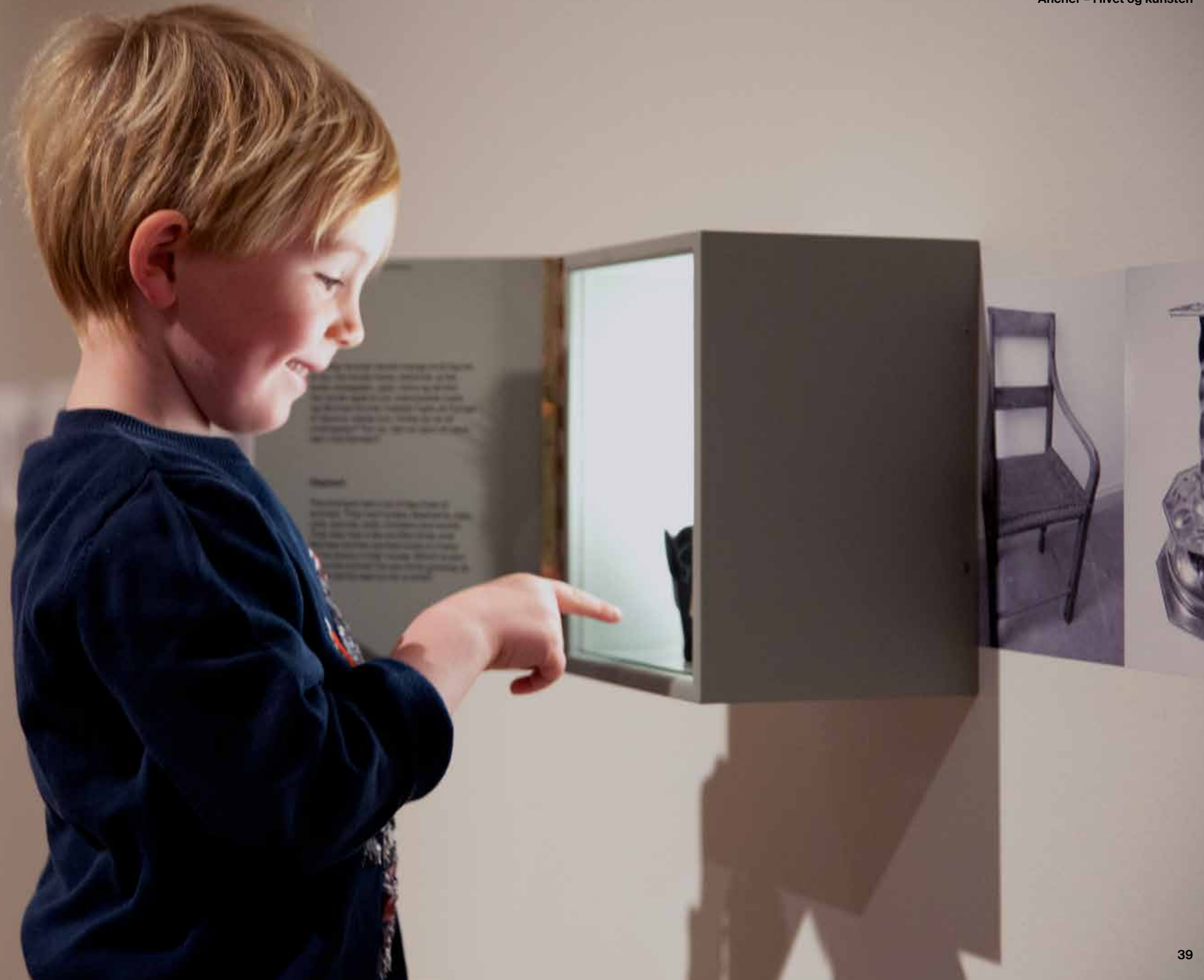
17. november 2022

Anette Fredsted Aalling, konservator ved Skagens Kunstmuseer
Ane Bjerg Thomsen, kunstformidler ved Skagens Kunstmuseer

Ancher – I livet og kunsten

Årets vinterudstilling bød på familien Anchers gemte og glemte skatte – i helt nye rammer. Skifersalen på Skagens Museum blev fyldt med værker og genstande, som tilsammen præsenterede nye fortællinger om en af Danmarkshistoriens mest kendte kunstnerfamilier.

15.10.2022 – 10.04.2023

Udstillingen

Udstillingen Ancher – I livet og kunsten præsenterede en række af de mange gemte og glemte skatte, som i løbet af de seneste otte års samlingsgennemgang er dukket op i kunstnerhjemmet på Markvej 2 i Skagen, og de mange nye fortællinger, som er fulgt med. Med udstillingen kastedes der nyt lys over forbindelserne mellem familien Anchers liv og kunst.

Udstillingen rummede bl.a. kobberkedlen fra Michael Anchers vigtige værk Pigen med solsikkerne, hans vielsesring, Anna Anchers malerkittel, hendes diplom fra Verdensudstillingen i 1900, skitser til parrets værker, fotografier, breve, Helga Anchers tegnehæfter og bøger samt Jomfru Maria-trykket fra Anna Anchers berømte Solskin i den blå stue.

Skatte og kunstværker præsenteredes i en levende scenografi af udstillingsarkitekt Stine Friese, hvor både små og store kunne gå på opdagelse i kunstværker, kukkasser, enestående genstande og fotografier.

En ren skattejagt

Udstillingen markerede en milepæl for Skagens Kunstmuseer: alt inventar fra Anchers Hus er nemlig blevet registreret for første gang. Igennem flere år er huset blevet endevendt og alle synlige såvel som skjulte genstande er blevet beskrevet, fotograferet og tildelt et inventarnummer, som muliggør et komplet overblik over den samling, kunstnerhjemmet rummer. Indsatsen blev påbegyndt i 2014, da Anchers Hus – som dengang var ejet af et selvstændigt fond – fusionerede med Skagens Kunstmuseer, og har krævet tid, ressourcer og en række forskellige medarbejderes kompetencer.

Museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre har stået i spidsen for samlingsgennemgangen siden 2019 og sidenhen for den efterfølgende udstilling. Han har, med andre ord, været med til at registrere og kortlægge et helt livs ejendele. Og han er, efter mange måneder og endnu flere genstande, kommet tæt på husets beboere, selvom de har været adskilt af tid:

”På Anna og Michael Anchers kunstværker har de malet det nære – hinanden og hjemmet – og det er genkendelige motiver, men de ligger langt tilbage i tiden. Men når man så står dér og kigger på den stol, Michael sad og malede i, eller den pensel, der lavede Annas strøg, får man en helt anden fornemmelse af deres ægthed, og det er den oplevelse, vi gerne vil give udstillingens besøgende,” siger Bjerre.

Nye fortællinger og nye projekter

Den samlingsgennemgang af inventaret i Anchers Hus, som museet gennemførte i årene 2019-2021, har undervejs og efterfølgende været katalysator for en lang række forsknings-, formidlings- og bevaringsprojekter. I den systematiske registrering af hele arven efter familien Ancher, har man blandt andet opdaget og dokumenteret en række nye slægtskaber mellem genstande og kunstværker.

”På loftet stod f.eks. et par anløbne og ituslåede petroleums-lamper, som optræder på Helga Anchers værk Kunstnerens mor ved aften i sit hjem,”

fortæller Bjerre. ”Lamperne kunne desuden knyttes til et til og fra kort i Skagens Museums samling, som afslører, at lamperne var en sølvbryllups-gave til ægteparret Anna og Michael, fra blandt andre Thorvald Bindsbøll, P. S. Krøyer og Ulrik Plesner. Lamperne kan på den måde både fortælle om Bindsbølls formgivning og om designhistorie, om Anna og Michaels ægteskab, deres venner og omgangskreds samt deres liv med hverdag og fest.”

Undervejs i samlingsarbejdet begyndte en række forskellige temaer om familien Ancher på denne måde at dukke frem, og i alt fem temaer blev i sidste ende udvalgt til udstillingen Ancher – i livet og kunsten. ”Udstillingen viser derfor også en stor variation i de udstillede materialer, da en lang række genstande på denne måde går i dialog med både kendte og mindre kendte malerier. Også fordi det er fortællingerne og forbindelserne, der har været udgangspunktet,” siger Bjerre.

”Vi har jo haft adgang til alle de her elementer, som vi har gennemgået, og diskuteret hvilke fortællinger, der er tydeligst, stærkest og bedst repræsenteret igennem de genstande og kunstværker, vi har,” uddyber han. ”Det var forløsende og virkelig tilfredsstillende at kunne kanalisere alt det over i en udstilling og få det visualiseret af Stine Friese, der lavede udstillingsarkitekturen. Det føles på mange måder som mit svendestykke og som det, der kommer til at definere de næste mange år af mit arbejdsliv.”

Bjerre arbejder disse år på en ph.d.-afhandling, som tager afsæt i netop arbejdet med Anchers Hus. Titlen er ”Velkommen hjem” og forskningen handler om at skabe kontinuerligt liv i et husmuseum – alt imens man stræber efter historisk autenticitet. Ph.d.-projektet et samarbejde mellem Skagens Kunstmuseer og Aalborg Universitet.

Unge kunstnere fortolker skagensmalernes historie

Det var skagensmalernes historie og hele Skagens DNA, der blev bragt i spil, da Skagens Kunstmuseer og Baghaven lørdag den 17. september åbnede dørene til fernisering på udstillingen: **Fællesskab, Mad og Natur**. Udstillingen kunne, som noget helt særligt, kun opleves denne ene dag i atelieret ved Baghaven.

Fællesskab, Mad og Natur var en ægte international samarbejdsudstilling. Den satte fokus på samspillet mellem kunstnerkolonien i Skagen, mad, kunst og natur og lagde op til Biennalen i Venedig.

Under overskriften Fællesskab, Mad og Natur havde Skagens Kunstmuseer og Baghaven inviteret seks unge kunstnere fra Billedkunstnerisk Grundkursus i Aalborg (BGK-Nord) ind i museets samling og ud at høste skagensmalernes landskaber. Formålet var at give kunstnerne et nyt blik på landskabet og naturen som ressource – for både kunst- og smagsoplevelser. Et blik og et møde, de unge kunstnere efterfølgende omsatte til seks individuelle og meget forskellige værker.

Fællesskab, Mad og Natur er en del af projektet UP-CREATE – et EU strategisk partnerskab mellem Aalborg Universitet, Alchemist Taste Lab og fem europæiske kulturinstitutioner, her iblandt Skagens Kunstmuseer.

Værkerne på udstillingen indgik i den tværeuropæiske UP-CREATE-konkurrence, og en dommerkomité kårede derfor et vinderværk i forbindelse med åbningen. Den vindende kunstner blev, sammen med projektets øvrige vindere, inviteret med til en international workshop på en session på kunstbiennalen i Venedig i november 2022.

Vinderne blev Kalinka Ranfelt, der havde skabt en gipsskulptur, og Fie Marie Kastrup Lindgaard, der havde lavet et stort landskabstæppe. Men valget var svært, sagde Jeanne Rank Schelde, jurymedlem fra Skagens Kunstmuseer: "Det er en fantastisk gruppe unge mennesker, der er totalt drevne af passion og dedikation. Vi er SÅ imponerede over det høje niveau og alle de tanker og refleksioner, der ligger bag deres værker. De har alle sammen forholdt sig til det brief, de fik, og de oplevelser, de har haft heroppe, og de har virkelig alle sammen formået at transformere deres oplevelser af Skagen ind i kunsten."

Når de alligevel valgte Ranfelt og Lindgaard, skyldtes det ifølge Schelde en fælles ekstra dimension: "Det, der gjorde udslaget var, at de to havde udfordret sig selv i skala og de prøvede begge at rumme hele den multisensoriske oplevelse det er at være i Skagen. Det havde de forholdt sig meget konkret til. Værkerne var sensoriske og skulpturelle på samme tid. Kalinka havde fortolket sin oplevelse på en meget konkret måde med smag og lyd, og sørget for, at beskueren er med til at komplettere værket. Man kan møde Kalinkas værk, uanset hvilken baggrund man har. Det samme gjorde sig gældende med Fies imponerende storværk og det kæmpe arbejde, der ligger bag. De havde de samme elementer i sig, så derfor besluttede vi os for at vælge to vindere og jeg håber, at de får en fantastisk tur." Vinderne selv var også glade for at kunne følges til Venedig.

↑
Kalinka Ranfelts gipsskulptur slænger sig i græsset i haven ved Anchers Hus.

"Jamen, det er så vildt," sagde Ranfelt. "Samtidig med, at jeg er megabeæret og glad for at have vundet, synes jeg, at det er svært, når man er oppe sammen med sine venner. Konkurrencedelen gør det både og spændende og svært – men jeg er fandeme glad for Venedig!" og Lindgaard stemte i: "Venedig, det glæder jeg mig til – og jeg er glad for, at det bliver med Kalinka. Vi troede jo kun, at der var en, der skulle afsted... men nu kan vi holde hinanden i hånden undervejs."

Drachmannlegatet

Drachmannlegatet tildeltes i år den danske forfatter Jesper Wung-Sung. Legatets komité udpegede den danske romanforfatter, som tog imod prisen med glæde og ære: "Når jeg kaster et blik ned over listen over tidligere modtagere, er jeg ikke kun glad men også beæret. Det er en liste over nogle af de fineste forfattere, vi har herhjemme – og forfattere som jeg selv har læst og stadig læser: Tom Kristensen, Martin A. Hansen, Ole Sarvig, Cecil Bødker, Frank Jæger. Der er mange af de gode, gamle, men i nyere tid er legatet også tildelt de dygtigste af de dygtige af mine kollegaer. Derfor er det en ære at blive en del af det selskab," sagde Wung-Sung.

I 2022 trådte Hanne Marie Svendsen efter mange år ud af Drachmannlegatets jury. I 2023 udpeges en ny.

De levende fortællinger

Jesper Wung-Sung tildeltes legatet for sit rige og vekslende forfatterskab. Wung-Sung har vakt sine historier til live i et sjældent bredt genrespænd: bøger for børn, unge og voksne flyder fra hans pen i form af både noveller og romaner fyldt med lige dele humor og alvor. Siden debuten i 1998 med netop novellesamlingen *To ryk og en aflevering* har han skrevet alt fra slægts-historier i *En anden gren* (2017) over den groteske julekalender for børn, *Drengen der ville redde julemanden fra at blive skåret i skiver* (2018) til romanen *Kvinde set fra ryggen* (2021).

Legatets komité skrev:

"Jesper Wung-Sung er den fødte storyteller, han griber både unge og voksne læsere med den gode historis magnetiske tiltrækning, og han gør det i et åbent, originalt og billedrigt sprog, der vækker læserens fantasi og gør personerne så levende, at man synes, man kan mærke dem trække vejret."

Netop denne karakteristisk glædede Wung-Sung: "Det er meget fine ord, og det glæder mig at høre. Særligt fordi det er min ambition og mit udgangspunkt som forfatter," siger han. "Mit udgangspunkt er, at jeg kan fortælle en historie til et andet menneske, som sidder et eller andet sted derude og det, som er det forunderlige er, at litteraturen skaber et intimt rum, hvor vi kommunikerer på en måde, som man ikke ville gøre, hvis man sad til et middagsselskab. Det er en tro på, at man kan tale om noget livsvigtigt, ja, måske livsændrende med læseren. Og ambitionen er jo så, at de personer, som jeg skildrer, som jo i bund og grund ikke består af andet end små, sorte tegn på et hvidt stykke papir, i virkeligheden kan rejse sig fra papiret og blive så sande og tredimensionelle som noget menneske kan være."

Blå bog

Jesper Wung-Sung.
Født 23. maj 1971 i Marstal
Studier i litteratur,
engelsk og dansk på
Københavns Universitet
Debutede i 1998 med
novellesamlingen
To ryk og en aflevering
Har over 40 udgivelser
bag sig. Har bl.a. modta-
get Bogforums Debutantpris
i 1998, De Gyldne Laurbær
i 2017, Kulturministeriets
Børne- og Ungdomsbogspris
og Søren Gyldendal Prisen
(B&U) i 2022 samt en række
arbejds- og rejselegater.

→

Jesper Wung-Sung læser
op ved overrækkelsen af
Drachmannlegatet 2022.

Han skriver mennesker frem

Jesper Wung-Sung er modtager af Drachmannlegatet 2022. Læs her et interview med årets modtager – om at vække papirets bogstaver til live, om at krydse grænserne mellem børn og voksne og om glæden ved Holger Drachmann.

Hvad betyder det for dig at modtage Drachmannlegatet?

”Det er jeg rigtig glad for. Og når jeg kaster et blik ned over listen over tidligere modtagere, er jeg ikke kun glad, men også beæret, for det er en liste over nogle af de fineste forfattere, vi har herhjemme – og også forfattere, som jeg selv har læst og stadig læser. Det er forfattere, som jeg læste, dengang jeg selv begyndte at skrive, og som jeg har søgt tilbage til utallige gange: Tom Kristensen, Martin A. Hansen, Ole Sarvig, Cecil Bødker, Frank Jæger. Det er mange af de gode, gamle, men i nyere tid er legatet givet til de dygtigste af de dygtige af mine kollegaer. Derfor er det en ære at blive en del af det selskab.”

Legatkomitéen skriver:

”Som den alsidige og nysgerrige kunstner han er, bevæger Jesper Wung-Sung sig ubesværet i flere genrer, men det er overalt den samme stemme, der taler varmt og nærværende til os. Med et glimt i øjet og en barok fantasi forstår han at give virkeligheden vokseværk, så den fremstår med drømmens klare farver og skarpe konturer.

Jesper Wung-Sung er den fødte storyteller, han griber både unge og voksne læsere med den gode histories magnetiske tiltrækning, og han gør det i et åbent, originalt og billedrigt sprog, der vækker læserens fantasi og gør personerne så levende, at man synes, man kan mærke dem trække vejret.

Et gennemgående tema i forfatterskabet er drengens og den unge mands livtag med følelser, identitet og voksenliv, men Jesper Wung-Sung kan skrive lige så indlevet og oplevelsesnært fra en kvindelig synsvinkel, sådan som det sker i den biografiske roman Kvinde set fra ryggen om Vilhelm Hammershøis hustru Ida og hendes liv med den geniale, indadvendte maler.

Overalt udviser Jesper Wung-Sung den samme anfægtede og klarsynede opmærksomhed over for det eksistentielle gab, der kan opstå mellem et menneske, ungt eller voksent, og dets omgivelser. Skriften er altid personlig, men aldrig privat, heller ikke i romanen En anden gren om forfatterens kinesiske oldefar, hvor datidens indskrænkede blik på raceforskelle danner baggrund for en overraskende kærlighedshistorie.”

Hvad tænker du, når du hører legatkomitéens indstilling?

”Det vil jeg prøve at leve op til!” siger Wung-Sung og griner. ”Det er meget fine ord, og det glæder mig at høre, også fordi noget af det er min ambition og mit udgangspunkt som forfatter. Litteratur har ændret mit liv, og jeg tror derfor også på, at litteratur kan ændre andres liv. Derfor er det også mit udgangspunkt, at jeg kan fortælle en historie til et andet menneske, som sidder et eller andet sted derude – men det, som er det forunderlige, det er, at litteraturen skaber et intimt rum, hvor vi kommunikerer på en måde, som man ikke ville gøre, hvis man sad sammen til et middagsselskab. Det er en tro på, at man kan tale om noget, der er alvorligt i en intim situation sammen med

læseren. Det er mit udgangspunkt. Og ambitionen er jo så at de personer, som jeg skildrer, som jo i bund og grund ikke består af andet end små, sorte tegn på et hvidt stykke papir, i virkeligheden kan rejse sig fra papiret og blive så sande og tredimensionelle og dybe som noget menneske kan være. At litteraturen kan ramme nogle lag og skildre nogle sider af mennesket, som ellers sjældent kommer frem.”

Er det derfor du også skriver mellem humor og alvor?

”Tilværelsen rummer både humor og alvor, og derfor synes jeg også, at de fleste rigtig gode bøger rummer begge sider enten direkte eller indirekte. Hvis man skal have det hele med, forekommer det mig naturligt at have begge sider med, selvom jeg ikke sidder med en ambition om at skrive en dybt alvorlig bog eller et meget humoristisk værk. Det opstår naturligt, når jeg skriver.”

Og mellem børne- og voksenlitteratur?

”I forhold til det med at skrive om børn og unge og voksne, så har jeg måtte konstatere, at jeg i virkeligheden skriver om de samme temaer, de samme typer måske også, men på forskellige måder, og det betyder også bare, at ethvert værk har sit helt særlige greb og sin helt særlige tone. Og jeg skelner sådan set ikke mellem om jeg sætter mig til at skrive en børne-, ungdoms- eller voksenbog. Men når jeg kigger op bagefter, så kan jeg jo godt se, hvordan de i virkeligheden hænger sammen, hvor forskellige de end er på overfladen og i hvor forskellige afdelinger de end vil stå på et bibliotek eller hos en boghandler. Bare for at eksemplificere: det var egentlig først efter at jeg havde skrevet Kvinde set fra ryggen at jeg kunne se, at jeg har skrevet en børne- og ungdomsbog, som hedder Alfred og gabestokken, der handler om en ung dreng, der står i en gabestok på et torv, hvor han er placeret på grund af en majestætsfornærmelse. Men han lider af en eller anden form for Tourettes, som gør at han bare bliver ved med at fornærme den her majestæt og det betyder, at der bare bliver ved med at blive lagt yderligere ovenpå hans straf, hvilket så også gør, at han bliver stående der på torvet. Det betyder imidlertid også, at han er den eneste, der ikke bliver ældre, så han har overlevet 40 konger i det her rige og står bare der og galer op og sviner folk – især folk med kroner – der går forbi til. Og han er jo, opdagede jeg bagefter, lidt den samme karakter som Ida i Kvinde set fra ryggen: en karakter som er stillestående, fastlåst, en brik i en andens spil. Og det var først efter at have skrevet den sidste, at jeg opdagede at jeg havde skrevet den som et andet greb på den samme livssituation – og det har jeg oplevet utrolig mange gange, så for mig hænger det hele sammen. Ambitionen er hver gang at skrive et menneske sammen i en særegen tone.”

Holger Drachmann kan jo virke lidt glemt i vores tid, men jeg spørger alligevel: Har du et forhold til ham?

”Jamen, det har jeg sådan set. Det er et forhold, der går tilbage til da jeg selv var ung og søgende, også litterært. Dengang forsøgte jeg netop at undgå at læse alt det, vi skulle læse – det gjorde jeg selvfølgelig også, men også læse nogle af de forfattere, der ikke længere helt havde den status, som de havde haft engang. Der var nogle år, hvor jeg læste meget forfattere som f.eks. Jørgen Nielsen og dér altså også Holger Drachmann. Jeg har en ti binds-udgave fra Gyldendal, som i den udgave jeg har hedder Poetiske Skrifter, og dem har jeg læst alle sammen. Han er jo en meget varieret forfatter og jeg kan huske, at det især slog mig, hvor utrolig humoristisk, han kan være. Det ene bind indeholder noget, der minder om sømandsskrøner, og det læste jeg virkelig med stor fornøjelse. Derfor har jeg også tilladt mig i Kvinde set fra ryggen at citere fra én af de historier, men det var også fordi Holger Drachmann stod i Vilhelm Hammershøis bogreol. I bogen har jeg kun citeret fra de værker, man ved at Hammershøi har læst, og han havde læst Drachmann.”

Forskning: Ny viden om skagensmalerne

Forskningen Skagens Kunstmuseer huser adskillige forskende museumsinspektører, som hvert år arbejder på længere eller kortere projekter.

Det franske islæt

I 2022 afsluttedes det treårige, strategiske samarbejde mellem Musée Marmottan Monet i Paris og Skagens Kunstmuseer. Projektet var funderet i en dansk-fransk forskningsindsats hvor de to kunsthistorikere Dominique Lobstein og Mette Harbo Lehmann, museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer, kortlagde P.S. Krøyers forhold til Frankrig: de kortlagde hans rejser, undersøgte hans inspirationskilder, læste hans breve, analyserede de værker han malede i landet og betragtede hans imponerende europæiske kunstneretværk.

Arbejdet blev publiceret i de to udstillingskataloger L'heure Bleue de Peder Severin Krøyer (Hazan, 2021) og Krøyer og Paris – franske forbindelser og nordiske toner (Aarhus Universitetsforlag, 2022). Det første katalog introducerede Krøyer til et fransk publikum og var fokuseret på formidling, mens sidstnævnte katalog gik forskningsmæssigt til værks og analyserede Krøyers forhold til det franske.

Et nyt blik på Marie Krøyer

Mette Bøgh Jensen, kunsthistoriker og museumsinspektør ved Skagens Kunstmuseer, igangsatte i 2021 et forskningsarbejde om Marie Krøyer, som fortsatte hele 2022, og som i 2023 kulminerer i årets sommerudstilling med titlen Marie Krøyer.

Jensen arbejdede med Marie Krøyer ud fra en ny vinkel, nemlig en udvidelse af hvad der opfattes som Marie Krøyers værk. For betragter man kun hendes værk som malerier og tegninger, er hendes samlede produktion ganske lille – men udvider man værkbegrebet til også at omfatte interiør-, møbel- og tekstildesign, fremstår Krøyer som en kreativ sjæl, der skabte og udforskede sit eget talent hele livet. Ydermere har Jensen arbejdet med at kortlægge og analysere Krøyers netværk, som bestod af en række af tidens prominente kunstnere, intellektuelle og erhvervsfolk. Resultatet kan læses i udstillingskataloget Marie Krøyer, som udkommer i maj 2023. Kataloget er, ligesom udstillingen, et samarbejde mellem Den Hirschsprungske Samling og Skagens Kunstmuseer.

Velkommen hjem

Uppsala, Institut for Kunstvidenskablgangsættelse, begyndt i januar 2022

I 2022 tog kulturhistoriker og museumsinspektør Andreas Spandet Bjerre hul på sit erhvervs-ph.d.-projekt *Velkommen hjem – Designteoretiske perspektiver på oplevelser i et husmuseum*. Projektet er et samarbejde mellem Aalborg Universitet og Skagens Kunstmuseer, og Bjerre undersøger hvordan forskellige greb, aktiviteter og informationer kan forme, informere og udvikle oplevelsen af et husmuseum. For hvordan gør man genbesøg.

→
Billedetekst?

Jagten på Marie Krøyers kunst

I 2022 gik Skagens Kunstmuseer på jagt efter Marie Krøyers værker. Efterlysningsindsatsen bredte sig over både danske og svenske aviser hen over foråret og resulterede i et par ganske overvældende opdagelser.

Hun har nærlæst gamle breve og aviser, undersøgt auktionskataloger og været i museets egne arkiver. Mette Bøgh Jensen, kunsthistoriker og museumsinspektør, begyndte i 2022 at lede systematisk efter kunstværker af Marie Krøyer som kendes – men hvis lokation er uvis. I 2023 åbner Skagens Kunstmuseer nemlig en stor særudstilling om netop Marie Krøyer og Bøgh Jensen så den som en god anledning til at skabe overblik over kunstnerens meget spredte produktion.

”Vi ved at flere af Marie Krøyers værker findes, fordi vi via kilder som anmeldelser, gamle avisartikler, kataloger, aktionsberetninger, breve og lignende kan se værker omtalt, som ikke er set siden. Vi kender også til i hvert fald en svensk auktion i begyndelsen af 1960’erne, hvor en større del af Marie Krøyers arbejder er solgt,” fortæller Bøgh Jensen.

Jagten er en slags fortsættelse. I begyndelsen af ’00erne dukkede flere indtil da ukendte Marie Krøyer-værker op, da private samlere bidrog til udstillinger i Skagen og København. Og da Bøgh Jensens detektivarbejde altså kunne identificere flere værktitler, salg og omtaler, var det en god anledning til at sætte en større eftersøgning i gang.

Marie Krøyers mange facetter

Marie Krøyer malede ikke kun. Hendes kunstneriske produktion spænder derimod over tegninger, maleri, kunsthåndværk, møbel-, tekstil- og mønster-design samt indretning. Derfor var det heller ikke kun malerier, Skagens Kunstmuseer eftersøgte.

”Marie Krøyer har ikke blot har sat sit kunstneriske aftryk i form af den billedkunst, hun nåede at producere i løbet af sin kunstneriske karriere, men også i høj grad i kraft af hendes bidrag til indretningen af forskellige huse i Skagen, København og Tällberg i slutningen af 1800-tallet og i begyndelsen af 1900-tallet,” siger Bøgh Jensen. ”Derfor var vi også bredt interesseret i at få viden om også møbler, kunsthåndværk og tekstiler, der kan være skabt af Marie Krøyer.”

Et ukendt værk dukkede op

Efterlysningen bar frugt. Skagens Kunstmuseer modtog en henvendelse fra en svensker, som ejede et værk, museet slet ikke kendte til. ”Det er et større værk fra 1890’erne, der har været i den nuværende families eje siden 1944,” forklarer Bøgh Jensen. Efter Marie Krøyers død i Stockholm i 1940 blev en række af hendes værker sat på auktion på Svensk-franska Konstgalleriet den 18. oktober 1944, og her købte den svenske familie værket.

↑
Marie Krøyer: Madam
Bendsens Gråd. 1891/94.
Privateje.

”I auktionskataloget fra Konstgalleriet har værket titlen *P.S. Krøyers Hus på Skagen*, men maleriets motiv er faktisk Madam Bendsens Gård i Skagen Vesterby, hvor Marie og P.S. Krøyer lejede sig ind i en længe i somrene fra 1891-1894. Derefter lejede de den længe, der i dag er kendt som Krøyers Hus,” siger Bøgh Jensen.

Hun understreger desuden, at værket er en givende opdagelse for Skagens Kunstmuseer:

”Der kendes kun to værker, som Marie Krøyer med sikkerhed har malet i Skagen: Skagens Kunstmuseer ejede det ene i forvejen *Vasketøj mellem gavle. 1891/94* og nu har vi fundet det andet. De forestiller begge Madam Bendsens Gård set udefra. Marie Krøyer malede ikke meget, efter hun giftede sig med P.S. Krøyer, men dette værk er malet i løbet af deres ægteskab og derfor er det spændende, at endnu et værk med motiv fra Skagen er dukket op.”

Det nye værk kan opleves på udstillingen Marie Krøyer på Skagens Museum fra 5. maj 2023 sammen med en række andre indlån fra private ejere, værker fra museet samling og et stort udvalg af Marie Krøyers designs. Udstillingen præsenteres i samarbejde med Den Hirschsprungske Samling.

Nyerhvervelser og gaver

SKM2101

Laurits Tuxen: Ung kvinde i klitterne. Skagen. 1908
Erhvervet med støtte fra Augustinus Fonden
Olie på lærred
Studie af nøgen figur i klitterne

SKM2102

Carl Locher: Fra Normandiet
Radering

SKM2103

Julius Paulsen: Portrætgruppe. Udstillingskomité
Radering
Det originale værk, SKM1345, forefindes i Skagens Museums samling og er en portrætgruppe af (fra venstre) Valdemar Irminger, Laurits Tuxen, Frans Schwartz, Kristian Zahrtmann og Otto Haslund.

SKM2104

Jo Hahn Locher: Tulipaner i lerkande (1945)
Gave fra Kirsten Pedersen

SKM2105

Helga Ancher: Dronning Alexandrine, Skagen 1912
Gave fra Thyge Fønss-Lundberg

SKMB243

Michael Ancher Brev Gave 2022 fra Jane Schmidt Haislund Eivik
Brev fra Michael Ancher til Fuldmægtig Gundersen

SKM2106

Christian Krohg: Sovende barn, Maren Sofie Gaihede. Skagen. (1883)
Erhvervet med støtte fra Augustinus fonden

Jo Hahn Locher: Tulipaner i lerkande (1945)

Jo Hahn Locher 59

Et aktivt år i konserveringsværkstedet

2022 var et særdeles aktivt år i Skagens Kunstmuseers konserveringsværksted. De to konservatorer, Anette Fredsted Aalling og Tor Erik Skaaland, fik både store, internationale opgaver og adskillige nye ansigter på besøg.

En papirkonservator kom til

Den 1. november 2022 ankom papirkonservator Lisbeth Præstegaard. Hun blev ansat på Skagens Kunstmuseer i en toårig projektstilling, hvor hun tager sig af værker på papir – f.eks. bøger, plakater, tegninger og fotografier. Hun er særligt tilknyttet projektet Konservering og registrering, hvor en række papirværker fra Anchers Hus skal renses for skimmel.

Hvad arbejder du med?

"Jeg renser bøger og tegninger for skimmel og støv, så de kan komme tilbage i Anchers Hus og arbejder sammen med Anette, en af museets konservatorer, om at forberede deres omgivelser. For eksempel sætter vi en bagbeklædning af polyestertekstil på bogreolerne. Bøgerne beskyttes yderligere mod puds, støv, edderkopper og andre insekter, samtidig med at tekstilet tillader muren at 'ånde'. Vi arbejder med præventiv bevaring i konserveringsværkstedet, og det betyder blandt andet, at vi ikke bare sætter rene genstande tilbage i de omgivelser, de kom fra. Vi sørger også for at iværksætte nogle forandringer i det miljø, bøgerne kommer tilbage i, så miljøet hele tiden bliver forbedret. Og så er det en spændende organisering at arbejde i: jeg kommer jo fra et bevaringscenter fyldt med konservatorer. Men det, jeg synes er virkelig spændende ved at arbejde på Skagens Kunstmuseer er, at så mange forskellige faggrupper skal arbejde sammen om et fælles mål."

Hvordan er det at arbejde med Skagens Kunstmuseers samling af papirværker?

"Jeg synes, at det er helt fantastisk fascinerende at komme så tæt på kunstnerne, som man gør, når man arbejder med deres værker – og det gælder også, når man arbejder med deres bibliotek. 'Vis mig din bogreol, så kan jeg sige lidt mere om, hvem du er' og Anna, Michael og Helga Anchers bogreoler vidner om mennesker, som var meget nysgerrige og åbne overfor deres omverden. Og det er meget spændende på den måde at komme tæt på. Det gælder også, når vi arbejder med deres fotos: vi er vant til at se kunstnerne på malerier, men når man renser et fotoalbum for skimmel og man ser dem i dagligdagssituationer, så kommer man virkelig tæt på. Det, synes jeg, er helt fantastisk."

Genstande og kunstværker

Hvordan var det at arbejde med både genstande og kunstværker på Ancher – I livet og kunsten?

"Det var virkelig spændende, men også en meget anderledes, opgave. En del genstande var tredimensionelle og der var mange forskelligartede materialetyper, lige fra tekstil og møbler til kunstnernes personlige værktøj med mere. Genstande, som ikke hænges på en væg ligesom malerier og indrammede tegninger. Der skulle derfor tænkes monteringsanordninger og

være en tæt dialog mellem kuratoren, teknisk personale og konservatorerne for at udtænke en montering. For hvordan kan genstandene præsenteres sig bedst, skal de ligge eller stå eller måske svæve? Hvor skal de skrøbelige genstande støttes mest muligt? Hvilken side eller del af genstanden er mest spændende/informativ? Hvordan med lyssætningen? Og placeringen i monterer? Hvilke materialer kan placeres sammen, så de ikke kemisk påvirker hinanden på en ikke så en hensigtsmæssig måde? Alt dette skulle der tales en del om, før der kunne udføres monteringer på en god måde."

"Et eksempel på en fin monteringsløsning var monteringen af sværene. Museets tekniske afdeling lavede nogle sværdholdere, som holdt sværdene svævende under en montrehætte. Montren var bemalet, men havde fået lov at afdampe i ca. 6 – 8 uger, så der skulle ikke være nogle skadelige kemiske dampe i montren, når hættten blev monteret. Kemiske dampe ville nemlig kunne skade de genstande, der ville blive lukket inde i montren. Men museets tekniske afdeling, kuratoren og jeg fandt en god løsning sammen.

Jeg er malerikonservator, men har før arbejdet på konserveringsværksteder, hvor jeg har set hvordan kulturhistoriske konservatorer har udført monteringer, både til sværd eller diademer. Det lå derfor ikke langt fra mig at tænke i monteringer, men jeg ved også, at disse monteringsanordninger tager tid og kræver megen dialog med kuratoren og den, der skal udføre monteringen. At udstille tredimensionelle genstande er en anden operation end en maleriudstilling. Og med en så divers materialesamling, som Skagens Kunstmuseer har, har vi også brug for andre konservatorfagligheder. Til udstillingen Ancher – I livet og kunsten inddrog vi for eksempel en tekstilkonservator, som kunne lave en gine til Anna Anchers meget skrøbelige silkekjole, en metal-konservator til arbejdet med to fine Bindsbøll-lamper og en papirkonservator til montering af papir i udstillingen. En udstilling med så mange forskellige materialer kræver også mange forskellige fagligheder."

De mange franske malerier

Tor Erik Skaaland, konservator på Skagens Kunstmuseer, om arbejdet med Krøyer og Paris – franske forbindelser og nordiske toner og et karrieremæssigt højdepunkt: "De mange franske indlån til Krøyer og Paris var en stor logistisk opgave. Som konservator føler man et ansvar for, at alt bliver håndteret og flyttet ordentligt og på en måde, så man til enhver tid minimerer risikoen for, at der sker uheld med værkerne. Det her var en udstilling med utrolig mange indlån, hvilket betyder mange transportkasser og mange kurerer i den samme museumssal. Derfor skulle alle skridt i ophængningen tænkes helt igennem. Vi måtte arbejde i flere hold. Vi måtte have en fuldstændig ubrydelig plan for, hvornår hvilke værker skulle pakkes ud og hænges op. Og det lykkedes. Det var så tilfredsstillende at opleve, at vi på museet kan løfte komplekse opgaver på et meget højt niveau, når vi bare har tiden til at forberede os på det. Og det er et potentiale, som er fedt at være en del af.

Jeg og Anette fik jo lov at komme helt tæt på værkerne, da vi skulle tage imod dem, for der laver vi tilstandsrapporter som kræver, at vi nærstuderer malerierne. I den forbindelse var det vældig interessant at sammenligne Krøyers maleteknik med alle de andre kunstnere. I nogle tilfælde gispede vi:

'Årh, det dér kunne næsten være Krøyer!', mens vi andre steder kunne se store forskelle. Når man får værkerne under luppen, får man rigtig lejlighed til at lave de sammenligninger.

En anden ting, som var rigtigt stort, var, at jeg var så heldig at få lov til at tilstandsvurdere Impression: Soleil levant af Claude Monet. Det var et karrierehøjdepunkt, uden tvivl. Her i Norden har man jo gerne sammenlignet Krøyer og skagensmalerne med impressionisterne, men da jeg åbnede kassen og begyndte at tilstandsvurdere, var det så tydeligt, at Krøyer malede på en helt anden måde. For eksempel bruger impressionisterne ofte små, korte penselstrøg, mens Krøyers er en del længere. Sådanne oplevelser gør Anette og jeg meget bedre i stand til at forstå vores egne kunstnere og vores egen samling."

↑
Tor Erik Skaaland, tv., inspicerer *Impression, soleil levant*: "Det var et karrierehøjdepunkt, uden tvivl."

Besøg

Konserveringen har i år haft to praktikanter. Lise Hybertz Andersen fra Institut for Konservering på Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering arbejdede i konservingsværkstedet en måned hen over sommeren. Her beskæftigede hun sig primært med prydrammer og et forgyldt fugleornament på toppen af et rokokoskab fra Michael Anchers atelier.

I vinteren var det Elena Torrents Mayà som læser konservering på Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya i Barcelona. I tre måneder arbejdede hun i konservingsværkstedet og beskæftigede sig med to værker, et fra museets egen samling af Karl Madsen og et fra Voergaard Slot.

→
Elena Torrents Mayà arbejder med et maleri af Karl Madsen.

Kunstformidlingen – et år med nye interessefelter

Kunstformidlingen havde fuldt program i 2022 efter år præget af pandemien og justerede formidlingstyper. 2022 bød på mange gæster, nye perspektiver og atter sale fyldt med skolebørn.

Ane Bjerg Thomsen, kunstformidler: "2022 var et år, hvor det blev helt tydeligt, at vores gæster er meget interesserede i alt det arbejde, der ligger bag udstillingerne."

Vi åbnede udstillingen Ancher – I livet og kunsten, som tager udgangspunkt i samlingsgennemgangen i Anchers Hus og de mange genstande, der dukkede op derovre. Udstillingen formidlede en mindre kendt del af museumsarbejdet, nemlig registreringsproces og -praksis, og det vækkede stor interesse. Nogle gæster kom direkte efter det, mens andre lidt tilfældigt kom med på en omvisning og pludselig begyndte at stille mange spørgsmål: "Hvorfor?", "Gør I virkelig det?", "Hvor lang tid tog det, siger du?", "Hvor er de andre genstande nu?". Detaljerede spørgsmål, der gik helt ned i nogle af vores praksisser. Der var virkelig mange, der blev helt fanget ind af det.

Så snart vi begynder at lave arrangementer og omvisninger, der har det her fokus, spørger gæster, hvorfor vi ikke har gjort det noget før, og det er jo en fantastisk erfaring for os, fordi de her ellers lidt usynlige praksisser er så stor en del af vores arbejde.

Interessen er affødt af alt det, vi har formidlet og kommunikeret om samlingsgennemgangen – arbejdet i sig selv og åbningen af første sal i 2020 – og mange gæster har fulgt løbende med. Så det skal vi virkelig dyrke fremover.

Sommerens store Krøyer og Paris-udstilling var en spændende formidlingsopgave. Vi kunne sætte fokus på de mange samarbejder med franske museer, på den langvarige forskningsindsats, der lå bag udstillingen og i det hele taget betydningen af de mange internationale samarbejder, der åbnede nogle utrolige døre for os. Så der gik vi også bag om udstillingen til stor glæde for gæsterne – og for os, for gæsterne kan virkelig se noget i de her fortællinger, der går bag om det arbejde, de kan se.

Ved siden af har vi fortsat de mange faste formidlingstiltag og så har vi endelig fået skoleklasserne tilbage i salene efter coronapandemien."

**Anchers Hus → 1. april → 23. oktober
→ i alt besøgte 40.964 gæster huset.**

Jagten på den rette røde

Anchers Hus er blevet et malet og det har været noget af en sag. For det distinkte røde hus på Markvej 2 i Skagen kan ikke bare males; det skal males i overensstemmelse med sin historie. Og det vil sige i en særlig nuance af rød og med kalkmaling. Anledningen til husets nye klæder var en gennemgribende reovering, som fandt sted hen over vinteren.

"Anchers Hus trængte til at blive malet," siger Michael K. Jensen, byggeteknolog og projektleder hos Skagens Kunstmuseer. "Vi har været igennem en gennemgribende reovering både udvendig og indvendig. Der var revner i huset, som gik gennem murene, og det har vi forstærket ved at lægge armering ind i væggene og pudse op rigtig mange steder på facaden. Vi formoder, at det har styrket bygningen rigtig, rigtig godt: vi er gået frem efter vejledninger inden for ERFA-området og anbefalinger fra murere, som har erfaring med at arbejde med fredet byggeri – så vi tror på, at det er den rigtige løsning og én, som kan holde i mange år ud i fremtiden." Men efter det var kalkmalingen både støvet og altså brudt af grå linjer, hvor ydermuren var blevet styrket.

Da ydermurene var tørret og vejret stabilt, kunne Jensen og Skagens Kunstmuseers tekniske afdeling kaste sig ud i arbejdet med at få huset malet. Næsten. For allerførst skulle de genfinde den rette røde farve til huset. "Jeg tror, at vi lavede 14 farveprøver!" udbryder Jensen.

14 farveprøver senere

Jensen og hans hold inddrog museets kunstfaglige afdeling for at nå frem til den mest autentiske røde nuance, men det var ikke ligetil. På gamle fotografier syner huset en del lysere og er blevet malet stadig mørkere med årene. "Så hvor låser vi tiden?" spørger Jensen.

"Vi har denne gang valgt at ramme den røde, der er tættest på den farve huset fik, sidst det blev malet. Arbejdet med at finde den rette nuance er jo aldrig rigtig færdigt og det er den nuance, som står stærkest i erindringen på os, der lever nu."

Farven hedder oxydrød og er en kalkmaling. Huset er oprindeligt malet med kalkmaling, så selvom kalkede facader påvirkes af vind og vejr og endda skifter farve ad åre, holder museet fast i malingstypen. "For at få den oxydrøde frem, er det meget, meget vigtigt at ramme et præcist blandingsforhold," forklarer Jensen. "Kommer der for meget kalk i, bliver den for mørk, og kommer der for lidt i, bliver den for lys med kalkaflejringer i."

Jagten på den rette røde blev indledt og adskillige fagfolk blev involveret undervejs: "Vi har haft eksperter fra ét firma til at lave farveprøver, men de kunne ikke ramme den spot on. Så vi kontaktede vores lokale murer, som har malet det tidligere. Han fik hjælp fra en pensioneret kollega, som havde opskriften på farven liggende i en gammel lommebog fra sidst huset

blev malet," fortæller Jensen. "Ud fra den opskrift fik vi sammensat den rigtige blanding, men det viste sig, at den stadig ikke var korrekt i farven! Vi fik simpelthen grå hår af det, for vi lavede så mange prøver, der lå tæt op ad den rigtige farve, men de ramte aldrig helt rigtigt."

Nøglen til den ønskede farve blev et farvelager i Vestjylland. Jensen og holdet opdagede nemlig, at det nye farvepulver, som de blandede op med, ikke kom fra samme sted som det pulver, de tidligere havde brugt: "Vi opdagede så at det nye farvepulver, vi brugte i kalkblandingen, kom fra en anden kalkmine end det farvepulver, vi brugte sidste gang huset blev malet – så den, der hedder oxydrød, er ikke bare oxydrød. Gennem vores murerens netværk fandt vi så frem til et restlager i en gammel købmandsforretning i Vestjylland, som havde det oprindelige farvepulver – og så købte vi hele hans lager af oxydrød og ramte farven spot on!"

14 farveprøver senere er Anchers Hus igen strålende rødt.

**Drachmanns Hus → 1. april → 23. oktober
→ i alt besøgte 14.182 gæster huset.**

Anna Ancher's
Fiskersamfund

Tilskudsgivere og støtte

Skagens Kunstmuseer er dybt afhængig af den generøse støtte, vi modtager fra forskellige i løbet af året. Vi sender en stor tak til en række af vores heldigvis faste støtter, som igen i år har hjulpet os med at skabe udstillinger og publikumsoplevelser året rundt.

Ny aftale med Skagen Fondene I august 2022 forlængede Skagens Kunstmuseer med stor glæde aftalen med hovedsponsorerne, SKAGEN Fondene. Det betyder, at SKAGEN Fondene fortsat er sponsor og at den nye samarbejdsaftale løber over perioden 2023-2025, altså de kommende 3 år.

Skagens Museums Venner "Venneklubben vokser! Vi har fået rigtig mange nye medlemmer i 2022. Det er i sig selv godt, men det er også meget positivt, at de mange medlemskaber er tegnet hen over året. Vi ser altså en generel stigning og ikke bare en stigning i løbet af sommeren," forklarer Sofie Krøgh Andersen, klubansvarlig på Skagens Kunstmuseer.

"Vi har afholdt to større arrangementer for vennerne i år. Det første var i foråret og var morgenkaffe i anledning af Krøyer og Paris-udstillingerne, hvor museumsinspektør Jeanne Rank Schelde gav en introduktion til udstillingen. Det andet arrangement var ferniseringen på Ancher – I livet og kunsten, hvor vi inviterede alle medlemmer af Skagens Museums Venner."

Vores projekter i 2022 har modtaget afgørende støtte fra følgende puljer og fonde:

Ny Carlsbergfondet
 Augustinus Fonden
 Aage og Johanne Louis-Hansens Fond
 Lemvig-Müller Fonden
 Beckett-Fonden
 Knud Højgaards Fond
 Spar Nord Fonden
 Kulturministeriets Forskningspulje
 Jorcks Fond
 Ernst B. Sund Fonden
 Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond
 Det Obelske Familiefond
 Nord Energi Fonden
 Slots- og Kulturstyrelsen
 Kulturministeriet

Erhvervsklubben

Guld

Beate og Andreas Kobelt
 Brøndums Hotel
 Carlsberg Danmark
 Color Hotel Skagen
 Ejendomsmæglerfirmaet Calundan
 FF Skagen
 Gudrun og Palle Mørchs Mindefond
 L'Esprit Du Vin
 M&M Computer
 Consult A/S
 MTAB Danmark A/S
 Nordjyske Bank
 Skagen Bamsemuseum
 Skagen Beton
 Skagen Havn
 Skagenfood A/S
 Svallerhuset
 Sydbank Frederikshavn
 Thrane Erhverv
 Tommy C. Holding ApS
 Werner Larsson Fiskeeksport A/S

Sølv

BDO Skagen
 Bruun Rasmussen
 Kunstauktioner
 Bygholm Wood
 Dahl Advokatfirma
 Dansk Erhverv
 Dinesen Floors A/S
 HJ Kontorcenter A/S
 HjulmandKaptain
 Hotel Petit
 Kabbeltved Advokatfirma ApS
 Kaihøj Ejendomme
 Karstensens Skibsværft
 Kvadrat A/S
 Lars D. Nielsen & Søn ApS
 Laurentius Skagen
 LBB3
 Neurolog Martin Tøttrup Kelkelund
 Nordlab A/S
 Ole Johansen A/S
 PBI Holding
 Ruths Hotel
 Saga Shipping A/S
 Sikring Nord Skagen
 El-Tekniq
 Skagens Fiskerestaurant
 Skawplast Holding ApS
 Slagter Munch
 Spar Nord Skagen
 Sparekassen Danmark
 Söderberg & Partners
 Terntank Rederi A/S
 Themis Fiskeri A/S
 Toppen af Danmark
 Viking 1914 + Creas A/S

Museumsbutikken

I løbet af året påbegyndte butiksleder Charlotte Beck Jensen udviklingen af en ny strategi for museumsbutikken. Den rummer bl.a. ønsket om at styrke produktudviklingen, så størstedelen af butikkens produkter udvikles af Skagens Kunstmuseer selv. Samtidig ønsker man at knytte produkterne tættere til museets samling og at tage udgangspunkt i de kunstnere, som er repræsenteret på Skagens Kunstmuseer.

Museumsbutikken har samarbejdet med farveproducenten Chalk om en række pastelkridt med inspiration fra Skagens Kunstmuseers samling. Det er et særligt vellykket samarbejde om et ganske særligt produkt.

Pastelkridtene bliver lavet i hånden omkring Stevns Klint og de smukke æsker laves på en produktionsskole. Hvert skridt i produktionen af pastelkridtæskerne er således langsom og nænsom. Samtidig giver det direkte produktsamarbejde Museumsbutikken mulighed for at ramme præcis de farver, der ligger tættest på skagensmalernes nuancer.

Økonomi

Økonomistyring og årets resultat

Skagens Kunstmuseer lægger stor vægt på en effektiv økonomi- og risikostyring og de dertil hørende interne kontroller, som udmønter sig i politikker, forretningsgange og andre retningslinjer. Den overordnede håndtering af museets økonomi sigter mod en solid finansiering og optimering af arbejdskapitalen. Der laves løbende omkostningsstyring og tilhørende nøgletal således at ressourcerne står i et rimeligt forhold til museets indtægter. Skagens Kunstmuseer havde i 2022 et samlet besøgstal på de 3 museer på 258.446 besøgende. Besøgstallet er tilfredsstillende på baggrund af, at museet har været lukket af myndighederne i en måned på grund af covid-19 pandemien.

Trods det tilfredsstillende besøgstal, er årets resultat negativt. Dette skyldes dels at udgifterne til årets store sommerudstilling, Krøyer og Paris, blev højere end projekteret, bla. pga. stigende priser omkring transport og sikkerhed. Udstillingsprojektet betragtes, på trods af det negative økonomiske resultat, som en succes og en væsentlig investering i kommende internationale samarbejder.

Det negative årsresultat skyldes desuden museets sårbarhed overfor økonomiske udsving, hvor verdenskriser har medført stigning i priser på energi, transport og materialer, hvilket har ramt museets driftsøkonomi forholdsvist hårdt.

Grøn forretningsmodel

Skagens Kunstmuseer har igangsat en indsats omkring grønne forretningsmodeller, som vi arbejder med i forskellige projekter, men også igennem museets forskellige politikker og processer. Museet deltager bla. i et projekt under Aarhus Universitet omkring grønne regnskabsmodeller, som betyder at vi har adgang til knowhow fra specialister og ingeniører til hjælp og optimering af vores energistyring. Vi arbejder også med bæredygtighed i vores indkøbspolitik i forhold til forskellige indkøb og investeringer.

Museets solcelleanlæg har bidraget til en begrænsning af CO2 udledningen. Anlægget producerede i 2022 63 MWh, hvilket svarer til ca. 18 % af det årlige forbrug på museet.

Arbejds miljø

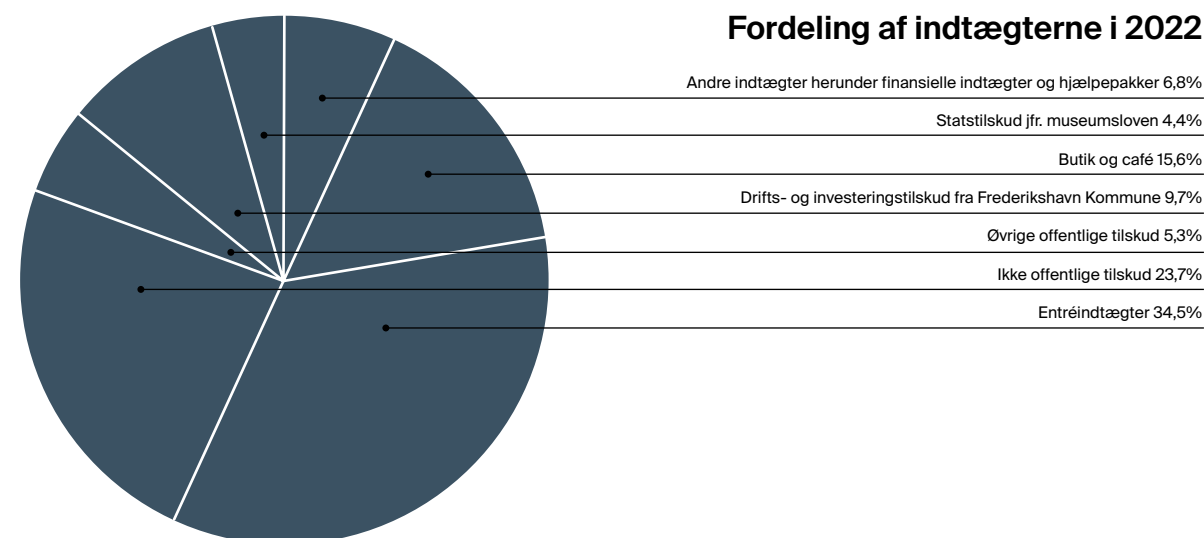
Arbejds miljøet har meget høj prioritet og der arbejdes løbende med at sikre et godt arbejds miljø. Skagens Kunstmuseer har et samarbejdsudvalg og et arbejds miljøudvalg, hvori medarbejdertrivsel, samarbejder og arbejds miljø-mæssige forhold løbende vurderes og udvikles. Museet har desuden et sæt interne retningslinjer omkring værdier og god adfærd på arbejdspladsen.

Skagens Kunstmuseer S/I

Forenklet resultatopgørelse i 1000 kr.

	2021		2022	
Statstilskud jfr. museumsloven	1.758	4,7%	1.778	4,4%
Drifts- og investeringstilskud fra Frederikshavn Kommune	3.777	10,1%	3.922	9,7%
Øvrig offentlig tilskud	1.014	2,7%	2.154	5,3%
Ikke offentlige tilskud	3.911	10,4%	9.575	23,7%
Entreindtægter	9.252	24,6%	13.942	34,5%
Butik & café	4.596	12,2%	6.325	15,6%
Andre indtægter herunder finansielle indtægter og hjælpepakker	13.249	35,3%	2.736	6,8%
Indtægter i alt	35.557	100%	40.432	100%
Personaleomkostninger	-18.094	48,3%	-23.028	50,9%
Drift- og vedligeholdelse af bygninger	-2.490	6,6%	-3.919	8,7%
Samlingens forvaltning	-276	0,7%	-581	1,3%
Undersøgelse og erhvervelse	-540	1,4%	-617	1,4%
Konservering	-218	0,6%	-114	0,3%
Udstillinger	-1.672	4,5%	-9.215	20,4%
Anden kulturel formidling	-799	2,1%	-948	2,1%
Administration	-1.466	3,9%	-1.293	2,9%
Butik og café	-2.068	5,5%	-3.580	7,9%
Projektomkostninger, husleje, byggeri og museale formål mv.	-9.870	26,3%	-1.922	4,3%
Omkostninger i alt	-37.493	100%	-45.217	100%
Årets resultat	64		-4.785	

Fordeling af indtægterne i 2022

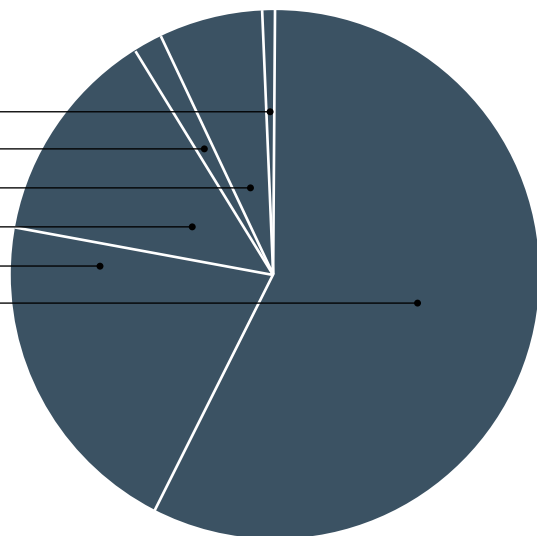
Museets gæster

	Antal besøgende	2022	2021
Voksne	69.912	8.081.330	4.590.132
Kombibilletter (indgang/salg)	40.953	2.877.155	2.599.110
Grupper og reduceret betaling	15.481	1.880.594	1.236.296
Børn - ikke undervisning	13.007	-	-
Børn - undervisning	13.886	254.613	74.050
Adgangskort og gratister	3.667	-	-
Vennekort	9.755	926.871	761.033
Arrangementer	1.555	58.310	91.997
	168.216	14.078.873	9.352.618
Udgifter til billetter		-110.092	-44.805
Udgifter til arrangementer		-26.776	-56.120
		-136.868	-100.925
	13.942.005	9.251.693	

Samlede antal gæster som har været på museet inkl. cafeer, butik og atelierer 258.446 mod 180.883 i 2021.

Fordeling af entréindtægterne i 2022

- Arrangementer: 58.310: 0,4%
- Børn og undervisning: 254.613: 1,8%
- Venneforeningen: 926.871: 6,6%
- Grupper og reduceret betaling: 1.880.594: 13,4%
- Kombibilletter: 2.877.155: 20,4%
- Voksne: 8.081.330: 57,4%

Organisation

”Skagens Kunstmuseer er organiseret tværfagligt og projektorienteret. Det betyder, at vi løser større opgaver – for eksempel udstillinger og målgruppeudviklingstiltag – i fællesskab i tværfaglige projektgrupper. Vi fokuserer stadig på personalegruppens forskellige kernefagligheder og har vores afdelinger inddelt efter fagområder, som vi arbejder strategisk med og efter klart definerede mål, for de er en betingelse for, at tværfagligheden bliver effektiv.

Men vi arbejder mere og mere tværfagligt og vi prioriterer projektarbejdet, fordi det er med til at hæve kvaliteten og rækkevidden af det, vi laver. Vi kan også se, at tværfagligheden gør det muligt at blive endnu mere kernefaglig, fordi for eksempel en kunsthistoriker ikke længere er kurator og projektleder på én gang.

Det er selvfølgelig et forsøg på at minimere bureaukratiet på en voksende arbejdsplads og også et forsøg på at skabe et attraktivt arbejdsmiljø, hvor den enkelte medarbejder kan hæve både sine kvalifikationer og sit engagement. Det giver nogle udfordringer, fordi det stiller store krav til for eksempel at udarbejde projektredekskaber, som virker på tværs af projekttyper. Det arbejder vi på løbende. Men det kræver også, at man løbende tester idéer, deler, spar-rer og fremlægger for hinanden. Det er med til at gøre os stærkere, fordi det kræver meget tillid, og fordi projekter skabes af en samlet flok.”

–Lisette Vind Ebbesen

